

SVEUČILIŠTE U ZADRU
Obala Petra Krešimira IV 2
23000 Zadar

**PRIJEDLOG STUDIJSKOG PROGRAMA
DIPLOMSKOG JEDNOPREDMETNOG
STUDIJA
LINGVISTIKE**

(UVODNE I OPĆE ODREDNICE, OPIS PROGRAMA)

Damir Cavar & Malgorzata E. Cavar

Zadar, 2008.

Sadržaj

1. Uvod	4
a) Razlozi za pokretanje studija	4
b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa	9
c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava	10
d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata	10
e) Ostalo	10
2. Opći dio	11
2.1. Naziv studija	11
2.2. Nositelj studija	11
2.3. Trajanje studija	11
2.4. Uvjet za upis na studij	11
2.5. Završetak studija	12
2.6. Stečeni akademski naziv	12
3. Opis programa	13
3.1. Popis kolegija na diplomskom programu jednopredmetnog studija iz lingvistike	15
3.2. Opis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati i ECTS-bodova	17
3.2.1. Opis obveznih kolegija diplomskog studija lingvistike	17
3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveza studenata	60
3.4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija	60
3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)	60
3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova - pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima	60
3.7. Način završetka studija	61

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij.....	61
4. Uvjeti izvođenja studija	61
4.1. Mjesta izvođenja studijskoga programa	61
4.2. Podaci o prostoru i opremi predviđenima za izvođenje studija	61
4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju nastave pri pokretanju studija	62
4.4. Podatci o angažiranim nastavnicima.....	66
4.5. Popis nastavnih radilišta	66
4.6. Optimalan broj studenata	66
4.7. Procjena troškova studija po polazniku	66
4.8. Način praćenja kvalitete	66

1. Uvod

a) Razlozi za pokretanje studija

Ovim se dokumentom predlaže pokretanje diplomskog jednopredmetnog studija lingvistike na Sveučilištu u Zadru. Cilj je ovoga programa obogatiti klasično jezikoslovno obrazovanje suvremenim metodama poučavanja i naprednim informacijskim tehnologijama te tako ponuditi studentima praktična iskustva i potporu pri kreativnome promišljanju i unaprjeđivanju timskoga rada. Na taj bismo način pospjeli otvaranje novih mogućnosti zapošljavanja i u najvećoj mogućoj mjeri povećali konkurentnost studenata na budućem tržištu rada.

Sveučilište u Zadru nudi idealno okruženje za razvoj takva programa jer nudi kako visokovrijedne programe s područja jezikoslovlja na odjelima za pojedine jezike, tako i gotovo cjelokupan sustav društvenih i humanističkih znanosti. Program je uobičen kako bi polučio najveću dobrobit iz sinergija koje omogućuje Sveučilište u Zadru, okupivši na jednome mjestu brojne stručnjake iz područja jezikoslovlja i pojedinih jezika s filoloških studijskih grupa.

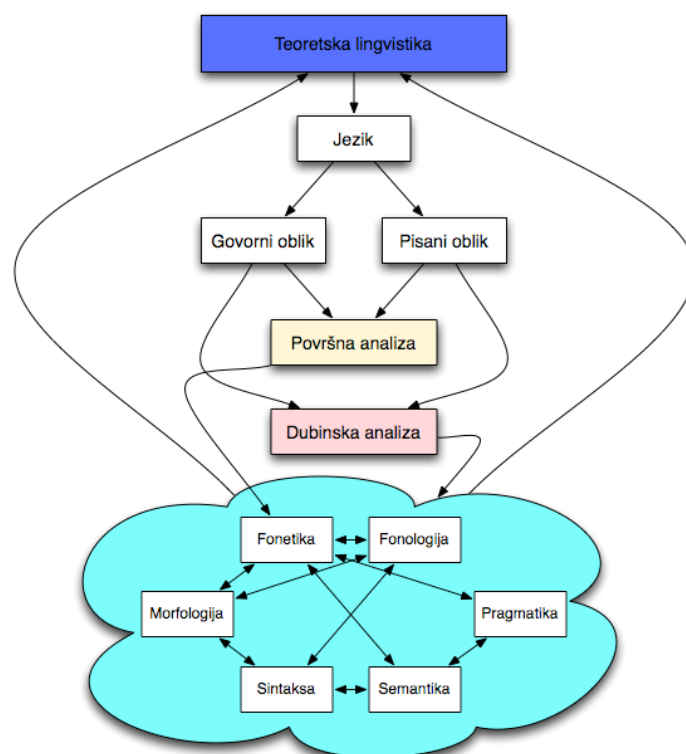
Studenti također mogu izvući maksimalnu dobrobit iz mnogobrojnih znanstvenoistraživačkih projekata vezanih uz jezikoslovna istraživanja koja se provode u okviru djelatnosti Sveučilišta u Zadru. Postojeća infrastruktura pruža idealnu podlogu za provedbu predloženoga programa koji iziskuje empirijska, eksperimentalna i računalna pomagala i metode pri poučavanju i istraživanju. Dodatni je razlog za pokretanje programa studija lingvistike na Sveučilištu u Zadru i činjenica što ne postoji niti jedan srodan visokoškolski program na području južne Hrvatske. S druge strane zahtjevi i razvojne odlike tržišta u Hrvatskoj, Europskoj uniji i općenito na području južne Europe iziskuju jezikoslovne stručnjake koji posjeduju dodatne vještine, kako je i opisano u predloženome planu provedbe programa.

Predloženi program slijedi ciljeve koje je odredila Europska komisija, kao i svjetske razvojne smjerove i nastojanja, pridonoseći time stvaranju maksimalnoga sinergijskog učinka na europskoj razini. Program je naime konkurentan i sumjerljiv ostalim srodnim programima u okviru Europske unije. Studenti i osoblje fakulteta će unutar predloženoga programa moći sudjelovati, razmjenjivati iskustva i surađivati sa srodnim europskim programima i time pridonijeti uključenju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

U nastavku ćemo detaljnije obrazložiti poticaje i ciljeve.

Jezikoslovlje proučava jezičnu djelatnost i pojedine jezike s njihovim zasebnim i zajedničkim obilježjima te predstavlja interdisciplinarno polje znanosti koje je usko vezano s brojnim društvenim, prirodnim i humanističkim znanostima. Suvremeno je jezikoslovlje posebice razvilo snažne veze s tehnologijskim i spoznajnim znanostima te psihologijom uslijed snačnijega zamaha jezikoslovnih istraživanja s područja korpusnoga i računalnoga jezikoslovlja te psiholingvistike i spoznajne lingvistike.

Teorijsku je lingvistiku obilježio značajan razvoj tijekom posljednjih desetljeća. Deskriptivnoj i preskriptivnoj lingvistici dodane su iscrpne raščlambe unutarjezičnih i međujezičnih svojstva i lingvističkih varijacija, kao i formalnih osobina jezika općenito. Jezikoslovna se istraživanja mogu u prvome redu podijeliti na zasebne razine, a osnovne su fonetika, fonologija, morfologija, sintaksa, semantika i pragmatika. Složenost opisâ i teorijski modeli za svaku su od navedenih razina dosegнули visoke razine potreba za razumijevanje kojih je potrebno specijalizirano znanje.

Donedavna su klasične metode terenskoga rada i dijalekatskih istraživanja prevladavale jezičnim opisom i dokumentiranjem tih jezikoslovnih razina. Istraživanje jezika danas širi se na pitanja o temeljima jezika u ljudskoj prirodi i kogniciji, usko se povezujući s biološkim, medicinskim i psihologijskim istraživanjima, što se očituje u jezikoslovnim potpodručjima neurolingvistike, psiholongvistike i patolingvistike. Potraga za objasnidbenom primjerenošću potaknula je i razvoj i primjenu novih istraživačkih metoda i raščlambâ kakve se koriste u neuroznanosti i spoznajnoj znanosti te psihologiji. Eksperimentalne metode danas postaju nezaobilaznim dijelom jezikoslovnih istraživanja, kao i logičko i teorijsko prosuđivanje. Znanstveni dosezi iz navedenih područja pridonose spoznaji o tome na koji je način ustrojen prirodni jezik kao dio biološkoga i spoznajnoga sustava čovjeka. Istodobno oni postaju i temeljem primijenjenih jezikoslovnih područja koja se bave otkrivanjem i liječenjem jezičnih poremećaja, metodologijom načina usvajanja i usavršavanja materinskoga ili stranoga jezika te također s mnogim aspektima koji su blisko vezani uz napredak čovjekove jezične interakcije.

Formalizacija je lingvističkih modela i teorija uporabom formalne logike, matematičkih i statističkih modela i pomagala za jezični opis dovela do uvida u složenost jezika i moguće načine njegova usvajanja. Štoviše, mogućnost implementiranja takvih formalnih jezičnih modela u računalnim sustavima iznjedrila je mogućnosti provjere samih modela. Pojavile su se aplikacije za procesiranje prirodnog jezika koji se temelje na bogatom lingvističkom znanju, bilo da je to znanje kodirano formalnim gramatikama ili crpljeno kao statički modeli iz digitalnih jezičnih resursa.

Primjena lingvističkih znanja i srodnih istraživanja je tradicionalno snažna u mnogim područjima koja se bave s dokumentacijom, opisom i analizom jezika kao i učenjem jezika. Tipični proizvod u toj domeni su rječnici, te preskriptivne i deskriptivne gramatike.

Povećanje važnosti lingvističkih podataka i znanja u drugim područjima kao na primjer u računalnoj znanosti, informatologiji, biologiji, medicini i psihologiji, te srodnim potpodručjima neuroznanosti i kognitivne znanosti otvara potpuno nove mogućnosti. Međutim s tim novim mogućnostima suvremeni lingvisti suočeni su i s novim zahtjevima i izazovima.

Lingvistički podaci moraju postati dostupni, te ih je neophodno arhivirati kako u analognom tako i digitalnom formatu. To implicira potrebu za specifičnim znanjima o načinima pohrane zvučnih i tekstovnih jezičnih podataka, koji ne ograničavaju mogućnosti kvalitativne i kvantitativne analize. Visoko specijalizirani standardi, tehnologije i računalni alati moraju biti usvojeni i korišteni u praksi. Na međunarodnoj razini u postupku razvoja su brojni jezično specifični standardi kojima je cilj da omoguće te održavaju globalnu komunikaciju i međuoperabilnost na svim razinama. Svaka zemlja i zainteresirana skupina mora imati predstavnika koji razumje te standarde i biti u mogućnosti sudjelovati u postupcima njihove standardizacije.

U ostalim lingvističkim potpodručjima ljudski jezik se proučava kao specifična kognitivna sposobnost (možda specifična za ljude), koristeći empirijske i eksperimentalne metode za istraživanje područja procesiranja ljudskog jezika, učenje jezika (prvog i drugog), jezičnih poremećaja i srodnih psiholoških fenomena, kao i za modeliranje utvrđenih svojstava u računalnim simulacijama. Istraživanja u tom području dovela su do značajnih otkrića u razumijevanju moždanih funkcija i kognitivnih procesa. Oni pridonose i primjenjivim područjima poput metodologije učenja, poboljšanju terapijskog liječenja kod pacijenata s jezičnim poremećajima, kao i do značajnog napretka u prividno nepovezanim područjima jezične tehnologije. Da bi studenti bili sposobni raditi na tim područjima, potrebna su im osim poznavanja temeljnih lingvističkih teorija i modela također i znanja o temeljima jezične sposobnosti iz neurologije i biologije, kognitivnih sustava i psiholoških eksperimentalnih metoda.

U domeni jezične tehnologije, istraživanje i razvoj su doživjeli snažan zamah u zadnja dva desetljeća. Danas je gotovo svako tehnološko pomagalo opremljeno jezičnim komponentama, bilo da se radi o provjeri pravopisa i gramatike u aplikacijama za obradu teksta ili o govornim

sučeljima ili sustavima strojnog prevođenja. Tehnologije s podrškom za jezik su u stalnom rastu i neprimjetno postaju dijelovi našeg svakodnevnog života, od velike važnosti u svakom pogledu.

Jezične tehnologije kroz tekstualne editore pomažu u poštivanju pravopisne norme pri pisanju. Automatski provjernici pravopisa i gramatike pomažu pisanju teksta, te sami ispravljaju i normaliziraju napisano. Neka softverska rješenja nude brzo prevođenje teksta. Sustavi za upravljanje dokumentima automatski klasificiraju dokumente prema njihovom sadržaju. Aplikacije za prepoznavanje govora razumiju izgovorene naredbe i automatski transkribiraju diktirani tekst u željeni format. Sustavi za sintezu govora artikuliraju iskaze oponašajući ljudski govor.

Kompleksne tehnologije mogle bi biti raširenije na tržištu kada bi im kroz sučelja bila omogućena komunikacija na prirodnom jeziku, po mogućnosti u višejezičnom okruženju. Informacije i znanje mogle bi se tražiti i crpiti iz vrlo velikih zbirki tekstova ili čak zvučnih i video datoteka.

Postoje brojni drugi razlozi zbog kojih je jezična tehnologija značajna za naš život u budućnosti, npr. u globalnom društvu, itd. Kao što Europska komisija ističe na svojem mrežnome sjedištu *Jezici i Europa (Languages and Europe)*¹: “Jezične su tehnologije ujedno i važno oruđe očuvanja europskoga kulturnoga naslijeđa i vrelo budućega gospodarskoga rasta.”

Još se ističe: “Europa je predvodnik s obzirom na jezične tehnologije” i polje jezičnih tehnologija nije samo “prioritetna politika” već dulje vrijeme, nego je čak i sad “ponovno potvrđena kao dio inicijative i2010 za europsko informacijsko društvo”. Informacijske i komunikacijske tehnologije smatraju se ključnim čimbenicima održanja kulturne raznolikosti i gospodarskoga rasta jer pružaju sredstva koja omogućuju višejezičnu komunikaciju i globalizirana gospodarstva. Jezične tehnologije mogu smanjiti troškove poslovanja, a omogućuju postojanje širokoga spektra ključnih tehnologija koje se na njih oslanjaju, npr. prevodilačkih pomagala te tehnologijâ dohvata informacija i upravljanja znanjem.

“Jezične su tehnologije, u kratko, bitne da se osigura da svi europski jezici – i kultura, umjetnost i povijest s kojima su nerazmrsivo isprepleteni – sačuvaju svoje mjesto u globaliziranome i umreženome svijetu sutrašnjice.”

Općenito, na jezične se tehnologije gleda kao na one okrenute budućnosti, s mogućnošću značajnoga rasta na tržištu, osobito kada ih se povezuje s razmjenom informacija i pristupom informacijama, ali također i s jezično osposobljenim uređajima i strojevima s „humanoidnim” sučeljima (npr. dijaloški sustavi, uređaji kontrolirani glasom) koji također pružaju i potporu osobama s invaliditetom, kao i tehnologijama za one koji se bave jezikom (npr. pomagala za poučavanje i učenje drugoga jezika, pomagala za strojno i strojno potpomognuto prevođenje te pomagala pri stvaranju teksta poput pravopisnih i gramatičkih provjernika.

Ključno je da studenti upoznaju te tehnologije, shvate funkcije na kojima se te tehnologije temelje, te nužno jezikoslovno znanje koje je u njih ugrađeno i prema sposobnosti steknu vještine za samostalno razvijanje takvih programskih paketa.

Teorijska je lingvistika (jezikoslovlje) nužnom sastavnicom programa, budući da studentima omogućuje razumijevanje jezika i njegovih svojstava. Empirijska i računalna analiza jezika bez temeljnih teorijskih znanja bila bi lišenom važnih uvida. Nadalje, opažanja teorijskoga jezikoslovlja veoma očito nude pravce istraživanja za one grane jezikoslovlja koje su više okrenute primjeni.

Empirijsko jezikoslovlje povezano s teorijskim jezikoslovljem: može ga se promatrati kao poligon za teorijska istraživanja jezika, na kojemu se model provjerava na podacima i, u drugome smjeru, kao ono koje podacima i opažanjima snabdijeva teorijska istraživanja.

U skladu s time, u predloženoj programu nastojimo približiti ove discipline:

- teorijsko jezikoslovlje
- empirijsko jezikoslovlje
- računalno jezikoslovlje
- psiholingvistika / jezik i kognicija

Predloženi program odgovara novim trendovima i razvoju u akademskome i poslovnome svijetu. Rastuća potreba za tehnologijama koje imaju i jezičnu sastavnicu te sadašnji globalizacijski trendovi moraju biti praćeni tehnologijama koje omogućavaju višejezičnu suradnju i istraživanje, kao i poslovanje, tehnologijama koje potpomažu primjerice prevođenje, jezičnu izobrazbu i dohvat informacija. Tržište je za takve tehnologije u porastu, a potreba za osposobljavanjem stručnjaka unutar Hrvatske više je nego očita. Predloženi program ima za cilj popunjavanje te praznine, stvarajući mogućnosti za interdisciplinarno povezivanje humanističkih, društvenih i prirodnih znanosti te integriranje najnovijih rezultata i proizvoda informacijskih tehnologija. Studenti se osposobljavaju za provođenje novih vrsta istraživanja u tim područjima ili da popune zahtjeve tržišta informacijskih tehnologija jezičnim stručnjacima i djelatnicima s područja znanja (eng. "knowledge worker").

Sveučilište u Zadru ima dugu tradiciju u području empirijskoga i teorijskoga jezikoslovlja, posebno unutar različitih filoloških disciplina i filozofije. Na njemu su također jake srodne discipline poput npr. etnologije, psihologije, sociologije, pedagogije te informacijskih znanosti i knjižničarstva. To je okruženje u kojemu vidimo znatne mogućnosti za odjel za jezikoslovlje i ovakav program, tj. u suradnji s tim odjelima i njihovim programima interdisciplinarna narav jezikoslovlja i ovaj program dobivaju puni smisao. Zapravo, samo u tome bogatome okruženju u kojemu su dodirna područja dobro razvijena takav program može pronaći nužno plodno tlo, na ponajveću korist budućih studenata.

Sličan program ne postoji na području južne Hrvatske. Štoviše, predloženi je program

komplementaran postojećemu programu na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Uklapa se u bogatu tradiciju jezičnih i jezikoslovnih studija i istraživanja na Sveučilištu u Zadru i povezuje postojeće programe na području filoloških grupa s društvenim, tehnološkim i prirodnim znanostima.

Predloženi studij lingvistike donekle je usporediv s diplomskim studijem lingvistike na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te s mnogobrojnim studijima na raznim europskim i američkim sveučilištima.

Primjerice:

- Studij lingvistike na Sveučilištu u Bielefeldu (Njemačka):
<http://www.uni-bielefeld.de/lili/studiengaenge/linguistik/Master.htm>
- Studij kognitivne lingvistike Sveučilišta u Frankfurtu (Njemačka):
http://www.philprom.de/public_pord_master/pord_kogn_linguistik_studiengang.html
- Studij lingvistike Sveučilišta u Potsdamu (Njemačka):
<http://www.ling.uni-potsdam.de/studium/index.html>
- Studij lingvistike Sveučilišta u Kölnu (Njemačka):
http://verwaltung.uni-koeln.de/abteilung21/content/e77/e83/e377/e13396/index_ger.html
- Studij lingvistike Sveučilišta u Utrechtu (Nizozemska):
<http://www2.hum.uu.nl/studie/master/linguistics/index.htm>
- Studij lingvistike Sveučilišta u Groningenu (Nizozemska):
<http://www.rug.nl/let/onderwijs/taalwetenschappen/algemenetaalwetenschap/index>
- Studij računalne lingvistike Sveučilišta u Pragu (Češka Republika):
<http://www.mff.cuni.cz/studium/bcmgr/ok/i3b53.htm>
<http://ufal.mff.cuni.cz/prezentace.html>

Navedeni programi su samo jedan mali izbor postojećih programa Sveučilišta članica Europske Unije. Suvremeni programi lingvistike pokrivaju područja teoretske, psiholingvistike i kognitivnih aspekata jezikoslovlja, te računalnu lingvistiku, kao što je predloženo u ovome programu.

b) Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa

Sveučilište u Zadru, kao predlagač programa ima bogato iskustvo u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa. Od osnivanja Filozofskog fakulteta u Zadru, preteče Sveučilišta u Zadru, 1956. godine na njemu se izvode studiji engleskog, francuskog, hrvatskog, njemačkog, ruskog i talijanskog jezika i književnosti te klasične filologije, a od ak. godine 2007/2008. i španjolskog jezika i književnosti s katalonskim, galješkim i portugalskim lektoratima. Znanstveno-nastavno

osoblje Sveučilišta u Zadru ima, osim toga, i bogato iskustvo izvođenja poslijediplomskoga studija iz lingvistike. Predloženi program diplomskog studija iz lingvistike izvodili bi nastavnici i suradnici sa sadašnjih studija engleskog, francuskog i španjolskog jezika i književnosti, latinskog jezika i rimske književnosti, etnologije i antropologije te suradnici Centra za jadranska onomastička istraživanja Sveučilišta u Zadru.

c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava

Program se provodi u suradnji sa znanstvenicima i predavačima Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (IHJJ) koji imaju bogato iskustvo rada na poslijediplomskim studijima iz područja jezikoslovlja.

d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Ovaj program s brojnim izbornim kolegijima otvoren je prema svim diplomskima studentima koji studiraju različite aspekte lingvistike u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu, prema programima različitih filologija ali i drugih odjela, kao na primjer, psihologije, sociologije, knjižničarstva, računarstva itd. Predlagači programa sudjeluju u različitim programima na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

e) Ostalo

Program ima jaki potencijal za suradnju s različitim partnerima na području jezičnih tehnologija, dohvaćanja podataka (*information retrieval*), upravljanja dokumentima, digitalizacije, elektroničkih knjižničkih sustava, upravljanja znanjem (*knowledge management*), itd.

2. Opći dio

2.1. Naziv studija

Naziv studija je *Diplomski jednopredmetni studij lingvistike*.

2.2. Nositelj studija

Nositelj studija je Sveučilište u Zadru, odnosno Odjel za lingvistiku (u osnivanju). Prijedlog studija izradio je doc.dr.sc. Damir Čavar, koji koordinira izvođenje diplomskoga studija lingvistike u suradnji s nastavnicima iz sljedećih sastavnica Sveučilišta:

- Odjel za francuski jezik i književnost
- Odjel za kroatistiku i slavistiku
- Odjel za klasičnu filologiju
- Odjel za psihologiju
- Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju
- Centar za jadranska onomastička istraživanja.

2.3. Trajanje studija

Studij traje četiri (4) semestra. Studij obuhvaća obavezne i izborne kolegije. Izborni kolegiji podijeljeni su u tri grupe. Preporučuje se studentima da prate primarno kolegije iz jednoga studijskoga smjera, ali i da šire svoje znanje ponudama iz drugih smjerova.

2.4. Uvjet za upis na studij

Uvjet za upis ovog studija je završen preddiplomski studij (minimalno 180 bodova) iz polja filologije ili drugih društvenih ili humanističkih znanosti koji je vezan uz jezik i formalne teorijske, računalne ili psiholingvističke pristupe. Od studenata sa završenim preddiplomskim studijem izvan polja filologije, koji se zanimaju za interdisciplinarne studije lingvistike, zahtijeva se polaganje diferencijalnog ispita kojim se provjerava njihovo poznavanje jezika, lingvističkih teorija, psihologije i kognitivnih znanosti, te stupanj vještina za rad sa računalima i u mrežnome okruženju.

Preddiplomski studiji u Republici Hrvatskoj koji su dovoljni za praćenje diplomskog studija lingvistike na Sveučilištu u Zadru su:

- svi preddiplomski studiji nekog jezika i njegove književnosti Sveučilištu u Zadru i na drugim sveučilištima Republike Hrvatske te preddiplomski studij lingvistike (općeg jezikoslovlja).

- preddiplomski studij psihologije, sociologije, informacijskih znanosti, računarstva, knjižničarstva, uz polaganje diferencijalnoga ispita.
- svaki drugi preddiplomski studij u RH nakon polaganja diferencijalnoga ispita i usmenu provjeru znanja i sposobnosti.

2.5. Završetak studija

Završetkom studija lingvistike student je osposobljen za rad u visokoškolskim i znanstvenim ustanovama lingvističke, filološke te općenito humanističke orijentacije kod kojih je nužno poznavanje teorije i metodike istraživanja suvremene lingvistike, psiholingvistike ili kognitivnih znanosti na području jezika. Studenti su također osposobljeni za razna zanimanja iz područja informacijskih tehnologija, posebice za poslove kod kojih se traži osnovno znanje jezičnih tehnologija u tvrtkama i industriji. Završetkom diplomskog studija iz lingvistike student će, po izboru odgovarajućeg smjera, moći upisati poslijediplomski studij iz lingvistike, informacijskih znanosti, računarstva, kognitivnih znanosti i slično, u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Za završetak diplomskoga studija student mora prikupiti najmanje 120 ECTS bodova (od toga 30 bodova nosi diplomski, odnosno magistarski rad).

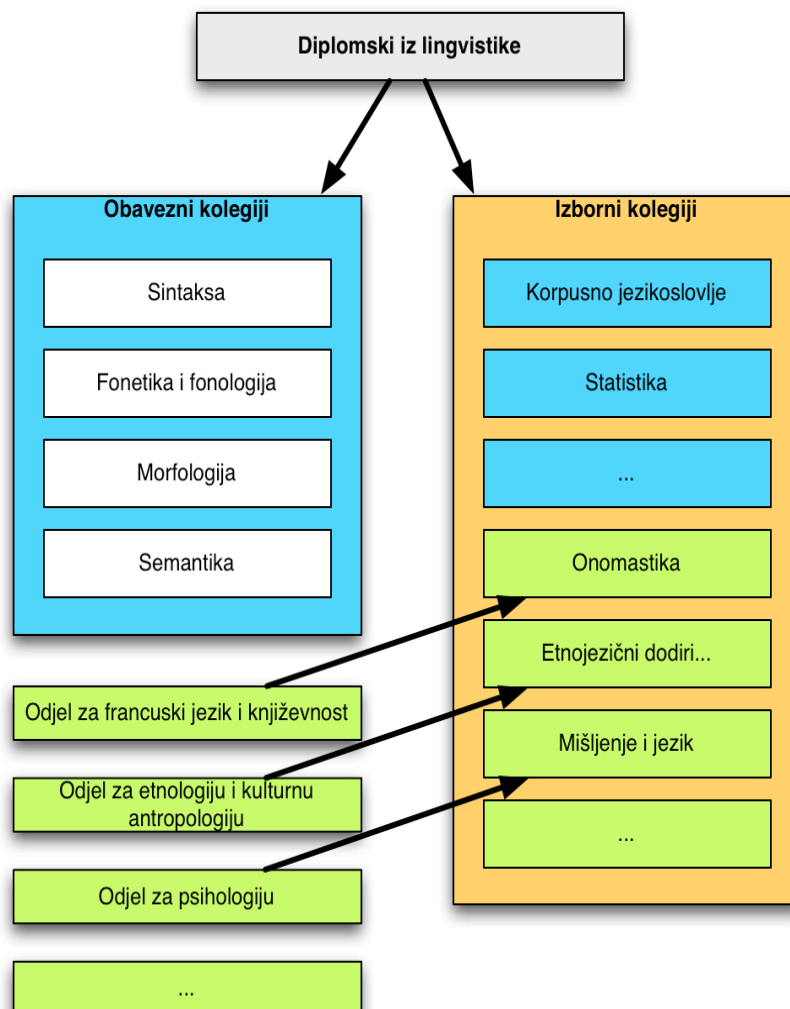
Diplomski studij završava obranom diplomskoga, odnosno magistarskog rada.

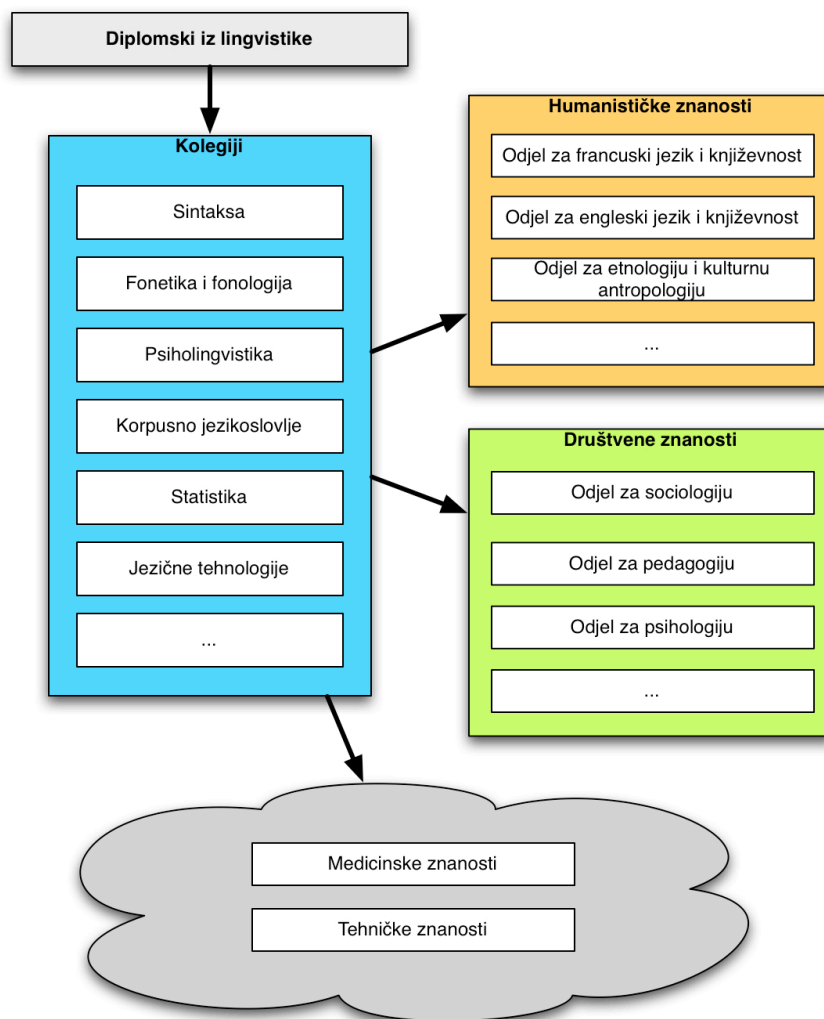
2.6. Stečeni akademski naziv

Završetkom diplomskog jednopredmetnog studija lingvistike na Sveučilištu u Zadru stječe se akademski naziv *magistra lingvistike*.

3. Opis programa

Glavni koncept ovog programa jest osposobavljati studente za rad na području empirijskog, računalnog i teorijskog jezikoslovlja, što im se potvrđuje dodjelom naziva magistra lingvistike. Kolegiji na toj razini će biti ponuđeni kao izborni svim zainteresiranim odjelima na Sveučilištu u Zadru. S druge strane, ovaj lingvistički program integrira sve relevantne izborne kolegije drugih sukladnih odjela. Na ovaj način namjeravamo maksimirati sinergiju i imati korist kako za sve postojeće odjele tako i za samo jezikoslovlje.

Cilj je unaprijediti lingvističko obrazovanje uz specifične jezikoslovne teme, ali i proširiti s elementima koji nisu tipično filološki, primjerice, psiholingvistikom i računalnim jezikoslovljem, odnosno formalnim matematičkim modeliranjem i analizom, te modelima empirijskog i eksperimentalnog istraživanja. Imajući u vidu te obrazovne sastavnice, očekujemo da će naši studenti, pored klasičnih istraživačkih područja, imati potencijala i mogućnosti postati aktivni i u drugim područjima na tržištu rada kao što su primijenjeno prevođenje i obrazovanje, informacijska tehnologija i psiholingvistika.

Za osnovu dodjeljivanja ECTS bodova smo uzeli sljedeće pretpostavke: studenti rade 1200 sati godišnje, što odgovara broju od 60 ECTS bodova, pri čemu 20 sati opterećenja studenta vrijede jedan ECTS bod. Za većinu kolegija pretpostavlja se najmanje opterećenje studenata za pripremu i domaće radove od dva puta nastavnih sati ili realnih kontakt sati. Pojedinačni kolegij implicira veće opterećenje studenata, navedeno kao dodatni kontakt ili individualni sati.

3.1. Popis kolegija na diplomskom programu jednopredmetnog studija iz lingvistike

Obvezni kolegiji pokrivaju središnja područja jezikoslovlja koja su nužna za daljnja usmjeravanja u primjeni teorijske, empirijske i računalne metodologije, bilo u radu kao jezični stručnjaci, bilo kao istraživači i znanstvenici na polju jezikoslovlja. Naglasak se stavlja na teorijsku argumentaciju, tražnje načina opovrgavanja, na formalne i algebarske modele opisa jezika u cjelini, i na njegovim razinama kao što je potrebno u empirijskome i eksperimentalnome istraživanju, kao i u računalnim modelima i računalnim aplikacijama.

- Obvezni:

ID	Nositelj	Kolegij	Kontakt sati	Individualni rad	ECTS
LM301	doc.dr. D. Čavar	Sintaksa	60	120	9
LM302	doc.dr. M. Čavar	Opća fonetika i fonologija	60	120	9
LM303	prof. dr. V. Čosić	Semantika	45	90	5
LM304	doc.dr. D. Čavar i dr. M. Birtić	Morfologija	45	90	5
		UKUPNO			28

- Obvezni kolegiji s drugih sveučilišnih odjela:
  - Drugi strani jezik, ako student nema dokaza za završena dva strana jezika osim engleskoga
- Izborni kolegiji iz lingvistike:

ID	Nositelj	Kolegij	Kontakt sati	Individualni rad	ECTS
LM312	doc.dr. M. Čavar	Empirijska fonologija	60	120	9
LM313	doc.dr. D. Čavar i doc.dr. M. Čavar	Psiholingvistika	30	80	6
LM311	doc.dr. M. Čavar	Analiza govora	45	90	7
LM331	doc.dr. D. Čavar	Jezične tehnologije	30	60	5
LM332	doc.dr. D. Čavar	Korpusna lingvistika	30	60	5
LM333	doc.dr. D. Čavar	Programiranje za lingviste	45	120	8
LM334	doc.dr. D. Čavar	Statistika za jezikoslovno istraživanje	45	120	8
LM321	doc.dr. M. Čavar	Teorijska fonologija	60	120	9
LM322	dr.sc. M. Mihaljević, dr.sc. L. Hudeček	Leksikologija i leksikografija	45	90	6
LM323	prof.dr. J. Lisac	Dijalektologija	30	60	4

ID	Nositelj	Kolegij	Kontakt sati	Individualni rad	ECTS
LM324	prof.dr. D. Brozović Rončević	Lingvistička antropologija	30	45	4
LM325	prof.dr. V. Skračić, mr.sc. B. Vodanović	Onomastika	30	80	5
		UKUPNO			76

- Izborni kolegiji s drugih sveučilišnih studija, kao dio postojećih programa na Sveučilištu u Zadru (ujedno i točka 3. 4. ovog programa):

Nositelj	Kolegij	Odjel	Kontakt sati	Individualni rad	ECTS
prof.dr.V. Ćosić	Leksikologija	francuski jezik i književnost	30	30	3
prof.dr. V. Ćosić	Psihosistematika jezika	francuski jezik i književnost	30	30	3
doc.dr. P. Valerjev	Mišljenje i jezik	psihologija	30	10	2
doc.dr. P. Valerjev	Uvod u umjetnu inteligenciju i kognitivno modeliranje	psihologija	30	10	2
doc.dr. N. Vuletić	Dalmatski	francuski jezik i književnost	40	120	8
prof.dr. D. Brozović Rončević, doc.dr. N. Vuletić	Etnojezični dodiri na prostoru Hrvatske i Europe	etnologiju i antropologiju	30	80	4
	UKUPNO				22

Napomena: poznavanje drugog stranog jezika mora se dokazati odslušaním predavanjima i položenim ispitima iz preddiplomskog studija, ili do kraja diplomskoga studija mora se položiti ispit iz drugog stranog jezika koji npr. nudi Centar za strane jezike.

3.2. Opis obveznih i izbornih kolegija s brojem sati i ECTS-bodova

3.2.1. Opis obveznih kolegija diplomskog studija lingvistike

Naziv kolegija: Opća fonetika i fonologija
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Malgorzata E. Čavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 7.
- **Status kolegija:** obavezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/4
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 9
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Ciljem je ovog kolegija dati studentima kvalitetno temeljno znanje za daljnje istraživanje na području fonetike i fonologije. Na kolegiju će se predstaviti osnovni koncepti i metode analize glasova, temeljito će se ponoviti osnovne koncepte artikulacijske i akustičke fonetike, kao i predstaviti osnove najvažnijih teorija u suvremenoj fonologiji, počevši s fonemskom analizom, na što će se nastaviti teorijski okvir iz SPE-a, leksička fonologija i autosegmentalna fonologijom. Naglasak je na kritičkome razmatranju građe i samostalnemu radu studenata. Tijekom kolegija osobita će se pozornost posvetiti raspravi i izvođenju raznovrsnih vježbi.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Katamba, Francis (1989) *Introduction to Phonology*. Longman. ISBN-10: 058229150X
- Clark, John and Collin Yallop (1995) *An Introduction to Phonetics and Phonology*. Blackwell. ISBN-13: 978-1-4051-3083-7

Dopunska

- Kenstowicz, Michael (1994) *Phonology in Generative Grammar*. Blackwell. ISBN: 1-55786-426-8
- Muljačić, Žarko (1972) *Opća fonologija i fonologija suvremenoga talijanskog jezika*. Školska knjiga. (izabrana poglavlja)
- Brozović, Dalibor (2007) *Fonologija hrvatskoga standardnog jezika*. Nakladni zavod Globus. (poglavlja 3-4) ISBN 978-953-167-199-6

Mrežni izvori

- Peter Ladefoged's home page: <http://www.linguistics.ucla.edu/people/ladefoge/>
- International Phonetic Alphabet: <http://www2.arts.gla.ac.uk/IPA/ipachart.html>
- Interactive Sagittal Section: <http://www.chass.utoronto.ca/~danhall/phonetics/sammy>
- Linguistic Society of America: <http://lsadc.org/info/ling-faqs.cfm>
- Rutgers Optimality Archive: <http://roa.rutgers.edu/index.php3>

Naziv kolegija: Morfologija

Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar i dr. Matea Birtić

- **Godina/Semestar:** 4. / 8.
- **Status kolegija:** obavezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 + 15/1
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 5
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Cilj je kolegija upoznati studente s tradicionalnim i suvremenim pristupima morfologiji te ih osposobiti za rješavanje morfoloških problemskih zadataka. Poznati morfološki pojmovi, koje su studenti svladali u prethodnome obrazovanju, podvrgnut će se kritičkoj analizi te će biti razmotreni sa stajališta različitih morfoloških pristupa (riječ, morfem, sročnost, složenice, razlikovanje fleksijske i derivacijske morfologije). Studentima će biti predloženi osnovni teorijski strukturalistički (američki i europski) i formalni, ponajprije generativni morfološki modeli. Na osnovi jezičnih podataka iz različitih jezika svijeta uspoređivat će se uspješnost pojedinih modela. Osobita pozornost usmjerit će se na supostojanje različitih generativnih morfoloških modela uvjetovanih različitim smještajem morfologije unutar gramatike (sintaktički pristupi, raspodijeljeni pristupi, leksikalistički pristupi, distribuirana morfologija), s namjerom da se studenti potaknu na razmišljanje o suodnosu morfologije s fonologijom s jedne strane i sintaksom, s druge strane. Informativno će biti spomenuti i ostali pristupi morfologiji (npr. prirodna morfologija). Iako će kolegij biti temeljno teorijski usmjeren smještanjem morfologije u širi kontekst, dotaknut će se pitanja psiholingvistike, leksikologije te korpusne i kognitivne lingvistike.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	----------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obvezatna

- Bauer, Laurie 2003. *Introducing Linguistic Morphology*. Georgetown University Press.
- Bauer, Laurie 1982. *English Word-formation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Matthews, Peter H. 1991. *Morphology*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Spencer, Andrew i Arnold M. Zwicky (ur.) 2001. *The Handbook of Morphology*. Oxford:Blackwell Publishers.
- Chomsky, Noam 1970. Remarks on Nominalization, u: *Readings in English transformational grammar*. Ur. R. A. Jacobs, P. S. Rosenbaum. Waltham, Mass.: Ginn and Co., 184–221.
- Harley, Heidi i Rolf Noyer 1999. Distributed Morphology. *GLOT International*, 4/4, 3–9.
- Gramatike hrvatskoga i drugih jezika

Dodatna

- Bybee, Joan L. 1985. *Morphology*. Amsterdam/Philadelphia: John Publishing Company.
- Katamba, Francis i John Stonham 2006. *Morphology*. Hampshire/New York: Palgrave Macmillan.
- Mihaljević, Milan 1991. *Generativna i leksička fonologija*. Zagreb: Školska knjiga.
- Halle, Morris i Alec Marantz 1992. Distributed Morphology and the Pieces of Inflection u: *The View from Building, 20, Essays in Linguistics in Honor of Sylvain Bromberger*. Ur. Ken Hale, Jay Keyser. Cambridge, Mass.: The MIT Press, 111–176.

Naziv kolegija: Semantika
Ime nositelja kolegija: prof.dr. Vjekoslav Ćosić

- **Godina/Semestar:** 4. / 8.
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:** -
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15 / 2 + 15 / 1
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 5
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski

Opis:

Značenje kao filozofski i jezikoslovni problem. Priroda jezičnog znaka, predmet rasprava od Antike (fizeisti, tezeisti, anomalisti, analogisti), prekosrednjovjekovnih realista, nominalista i konceptualista do danas. Michel Bréal i utemeljenje semantike kao povijesne jezikoslovne discipline. De Saussure i temelji suvremene semantike. Rasprave o proizvoljnosti znaka. Strukturalna semantika (semantička polja i komponencijalna analiza). Najnovija stremljenja i odnos semantike s drugim disciplinama: semiologija, filozofija, psihologija (kognitivna semantika).

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- de Saussure, F. 2000. *Tečaj opće lingvistike* [Uvod i komentar Tullio de Mauro; Prijevod s francuskoga i talijanskoga V. Vinja], Zagreb: ArTresor naklada – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje].
- jedan udžbenik semantike jednog od sljedećih jezika: engleski, francuski, njemački, španjolski, talijanski

Dopunska

- Baldinger, K. 1977. *Teoría semántica: hacia una semántica moderna*, Madrid: Alcalá ili 1984. *Vers une sémantique moderne*, Paris: Klincksieck.
- Baylon, Ch., Fabre, P. 1978. *La sémantique: avec des travaux pratiques d'application et leurs corrigés*, Paris: Nathan.
- Berruto, G. 1988. *La semantica*, Bologna: Zanichelli.
- Coseriu, E., Geckeler, H. 1981. *Trends in Structural Semantics*, Tübingen: Narr.
- Coseiru, E. 1977. *Principios de semántica estructural*, Madrid: Gredos.

- De Mauro, T. 1966. *Introduzione alla semantica*, Bari: Laterza.
- Eco, U. 1973. *Il segno*, Milano: Isedi.
- Eco, U. 1975. *Semiotica e filosofia del linguaggio*, Torino: Einaudi.
- Fodor, J. 1987. *Psychosemantics*, Cambridge: MIT Press.
- Greimas, A. J. 1974. *Sémantique structurale*, Paris: Larousse.
- Hjelmslev, L. 1980. *Prolegomena teoriji jezika*, Zagreb: GZH.
- Jachendoff, R. 1983. *Semantic and Cognition*, Massachusetts – London: MIT Press.
- Langacker, R. W. 1987. *Foundations of Cognitive Grammar*, Stanford: Stanford University Press.
- Löbner, S. 2003. *Semantik: Eine Einführung*, Berlin: de Gruyter.
- Lyons J. 1977. *Linguistic Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Metzeltin, M. 2007. *Theoretische und angewandte Semantik. Vom Begriff zum Text*. Wien: Praesens Verlag.
- Pottier, B. 1985. *Linguistique générale*, Paris: Klincksieck.
- Pottier, B. 1992. *Sémantique générale*, Paris: PUF.
- Ullmann, S. 1975. *Précis de sémantique française*, Berne: Franke.
- Tamba-Mecz, I. 1998. *Sémantique*, Paris: PUF.
- von Stechow, A., Wunderlich, D. (Hrsg.) 1991. *Semantik. Ein Internationales Handbuch*, Berlin: de Gruyter.
- Weinreich, U. 1972. *Explorations in Semantic Theory*, The Hague – Paris: Mouton.

Naziv kolegija: Sintaksa**Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar**

- **Godina/Semestar:** 4. / 8.
- **Status kolegija:** obavezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/4
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 9
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Na ovome se kolegiju daje uvod u teorijsku sintaksu na temelju ovih formalnih i generativnih modela i teorija:

- Gramatika fraznih struktura
- Teorija upravljanja i vezivanja
- Minimalistički program
- HPSG
- Leksička funkcionalna gramatika.

Ti se formalni modeli uspoređuju na temelju izabranih konstrukcija i mogućih analiza koje omogućuju, a pozornost se posvećuje provjerljivim razlikama između modela. Studenti će se obučavati da razumiju formalizme i njihove specifične notacije te da mogu samostalno formulirati analizu odabranog sintaktičkog problema.

Također će se raspravljati o sintaktičkim modelima i teorijama s obzirom na predviđanja vezana na psiholingvističke i kognitivne aspekte usvajanja i procesiranja jezika, kao i s obzirom na formalna svojstva i njihovu ulogu u računalnim modelima.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedia

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	----------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Sag, Ivan A., Thomas Wasow i Emily M. Bender (2003) *Syntactic Theory: A Formal Introduction*, Drugo izdanje, CSLI - Lecture Notes, Stanford. ISBN 1575864002

<http://hpsg.stanford.edu/book/>

- Chomsky, Noam (1957) *Syntactic Structures*. Drugo izdanje. 2002. Berlin, Germany: Walter de Gruyter. ISBN 9783110172799
- Pollard, Carl i Ivan A.Sag (1994) *Head-Driven Phrase Structure Grammar* (Studies in Contemporary Linguistics). ISBN 0226674479
- Bresnan, Joan (2000) *Lexical-Functional Syntax* (Blackwell Textbooks in Linguistics). ISBN 0631209743
- Culicover, Peter W. i Ray Jackendoff (2005) *Simpler Syntax*. New York, NY: Oxford University Press. ISBN 9780199271092
- Baltin, Mark i Chris Collins (2003) *The Handbook of Contemporary Syntactic Theory* (Blackwell Handbooks in Linguistics). ISBN 1405102535
- Hornstein, Norbert, Jairo Nunes i Kleanthes K.Grohmann (2005) *Understanding Minimalism* (Cambridge Textbooks in Linguistics). ISBN 0521531942

Dopunska

- Mihaljević, Milan (1998) *Generativna sintaksa i semantika*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo. ISBN: 953-6050-80-3

Mrežni izvori

- Santorini, Beatrice and Antoni Kroch (2000) *Syntax Textbook*:
<http://www.ling.upenn.edu/~beatrice/syntax-textbook/index.html>

3.2.1. Opis izbornih kolegija diplomskog studija lingvistike

Naziv kolegija: Leksikologija i leksikografija

Ime nositelja kolegija: dr. Milica Mihaljević i dr. Lana Hudeček

- **Godina/Semestar:** 4. / 8.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 + 15/1
- **Ukupno dana terenske nastave:**
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 6
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Ciljevi kolegija su usvojiti osnovne pojmove suvremene leksikološke i leksikografske teorije, upoznati se s leksikološkim i leksikografskim nazivljem. Cilj je i upoznati studente s različitim vrstama rječnika i tipovima leksikografske obradbe. Planira se obraditi ove teme: leksikologija i leksikografija, znak i sustav znakova, odnosi među riječima (hiperonimija, hiponimija, meronimija, paronimija, sinonimija, antonimija, homonimija, polisemija), raslojavanje leksika (vremensko, područno i funkcionalno), leksičko posuđivanje, leksička norma, jezični purizam, imena kao leksikografski i normativni problem, nazivi i nazivlje, frazemi, temelji leksikografske teorije (vrste rječnika, dijelovi leksikografskog članka, mikrostruktura i makrostruktura rječnika), povijest hrvatske leksikografije.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Bauer, L. 1998. *Vocabulary*. Language workbooks. Routledge. London.
- Barić, E. i sur. (1999), *Hrvatski jezični savjetnik*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Pergamena.
- Frančić, A., Hudeček, L. Mihaljević, M. (2006.), *Normativnost i višefunkcionalnost u*

hrvatskome jeziku. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

- Mihaljević, M. (2003), *Kako se na hrvatskom kaže WWW?*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Petrović, B. (2005), *Sinonimija i sinonimičnost u hrvatskome jeziku*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Zgusta, L. 1971. *Manual of Lexicography*. Academia – Mouton. Prague – the Hague.

Dopunska

- Babić, S. (1990), *Hrvatska jezikoslovna čitanka*. Zagreb: Globus.
- Mihaljević, M. (2003), *Kako se na hrvatskom kaže WWW?*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Dulčić, M. (ur.) (1997), *Govorimo hrvatski. Jezični savjeti*. Zagreb: Hrvatski radio i Naprijed.
- Šonje, J. (ur.). (2000), *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Školska knjiga.
- Jojić, Lj., Matasović, R. (ur.) (2002), *Hrvatski enciklopedijski rječnik*. Novi Liber. Zagreb.
- Anić, V. (2003) *Rječnik hrvatskoga jezika*. Novi Liber. Zagreb.

Naziv kolegija: Dijalektologija
Ime nositelja kolegija: prof.dr. Josip Lisac

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15 / 2
- **Ukupno dana terenske nastave:**
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 4
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski

Opis:

Ponuditi studentima osnovna znanja o dijalektima općenito, a posebno o hrvatskim narječjima. Osposobiti studenta za uočavanje osnovnih sličnosti i razlika među hrvatskim narječjima. Omogućiti razumijevanje književnih tekstova na dijalektima. Kolegij obuhvaća proučavanje dijalektologije kao genetskolingvističke discipline. Genetskolingvistička terminologija. Urbana dijalektologija. Dijalektološko stanje hrvatskoga jezika, dijalektološko stanje u (južno)slavenskom svijetu, načelno i drugdje u svijetu.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Dalibor Brozović, "Za tipologiju mogućih odnosa između ljudskih jezika i kolektiva prema genetskolingvističkim, sociolingvističkim, etnološkim i sociološkim kriterijima uspoređivanja," *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 24(14), 1985, str. 11-27.
- Dalibor Brozović, "Genetskolingvistički i sociolingvistički kriteriji u sistematizaciji južnoslavenskih idioma, s posebnim obzirom na Bosnu i Hercegovinu," *Bosanski – hrvatski – srpski. Bosnisch – Kroatisch – Serbisch, Wiener slawistischer almanach*,

Sonderband 57, Wien, 2003, str. 45-52.

- Pavle Ivić, "Dialect," *Encyclopaedia Britannica*, 1974, V, str. 698-701.
- Ferdinand de Saussure, *Tečaj opće lingvistike*, Zagreb, 2000, str. 277-303.
- Uriel Weinreich, "Is a structural dialectology possible?," *Word*, 10, 1954, str. 388-400.

Dopunska

- Josip Lisac, *Hrvatska dijalektologija 1.*, Zagreb, 2003.
- Mijo Lončarić, *Kajkavsko narječje*, Zagreb, 1996.
- Milan Moguš, *Čakavsko narječje – fonologija*, Zagreb, 1977.

Naziv kolegija: Lingvistička antropologija
Ime nositelja kolegija: prof.dr. Dunja Brozović Rončević

- **Godina/Semestar:** 4. / 8. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 4
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim pojmovima lingvističke antropologije i suvremenim istraživanjima na tome području. Analiziraju se različite teorije o podrijetlu, evoluciji i izumiranju jezika, usvajanju jezika, jezičnome relativizmu, jezičnim univerzalijama i jezičnim prototipovima. Osobita se pozornost poklanja položaju jezika u pojedinim kulturama, funkcioniranju i ulozi jezika kao nositelja identiteta, njegovoj ulozi u društvenome i kulturnome kontekstu te tipologiji jezične raznolikosti. Studenti se također upoznaju s temeljnim metodama prikupljanja jezičnih podataka i terenskoga rada te s osnovama lingvističke geografije. Od studenata se očekuju vlastita istraživanja, te aktivno sudjelovanje u diskusijama o odabranim temama.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Duranti, A. (1997) *Linguistic Anthropology*, Cambridge University Press, Cambridge 1997
- Matasović, Ranko (2005) *Jezična raznolikost svijeta*. Zagreb: Algoritam.
- Salzmann, Zdenek (2004) *Language, Culture, and Society: An Introduction to Linguistic Anthropology*, Boulder, Westview Press (odabrana poglavlja)
- Comrie, B. (1981) *Language universals and linguistic typology*. Chicago: University of Chicago Press. (odabrana poglavlja)

Dopunska

- Crystal, D. (2000) *Language Death*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Duranti, A., ed. (2004) *A Companion to Linguistic Anthropology*, Blackwell.
- Foley, W. A. (1997) *Anthropological Linguistics, An Introduction*, Blackwell, Oxford.
- Duranti, A., ed. (2001) *Key Terms in Language and Culture*, Blackwell.
- Hagège, C. (2005) *Zaustaviti izumiranje jezika*, Zagreb: Disput.
- Nichols, J. (1992) *Linguistic Diversity in Space and Time*, Chicago.
- Price, Glanville (ed.) (2000) *Encyclopedia of the Languages of Europe*, Oxford.
- Bonvillain, N., (1993) *Language, Culture, and Communication, The Meaning of Messages*, Englewood Cliffs, Prentice Hall.
- Sapir, Edward (1949) *Selected Writings of Edward Sapir*, ed. D. Mandelbaum, Berkeley, University of California Press.
- Sapir, E. (1974) *Ogledi iz kulturne antropologije*. BIGZ, Beograd, 1980.

Naziv kolegija: Analiza govora
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Malgorzata E. Ćavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 + 15/1
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 7
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Ciljem je ovoga kolegija ponuditi praktičan uvod u metode analize govora uporabom slobodnih računalnih programa za znanstveno istraživanje. Predstavit će se temelji akustičke i auditivne fonetike kao teorijske pozadine za praktične vježbe. Od studenata će se zahtijevati da provedu samostalno istraživanje na temelju metoda naučenih kroz kolegij.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Ladefoged, Peter (2003) *Phonetic Data Analysis*. Blackwell. ISBN: 9780631232704
- Johnson, Keith (2003) *Acoustic and articulatory phonetics*. Blackwell. ISBN: 1-4051-0123-7

Mrežni izvori

- Praat: doing phonetics by computer: <http://www.fon.hum.uva.nl/praat/>
- Tutorial for using Praat: <http://person.sol.lu.se/SidneyWood/prate/frames.html>

Naziv kolegija: Empirijska fonologija
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Malgorzata E. Ćavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 8. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/4
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 9
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

U okviru ovoga kolegija pristupit će se fonologiji preispitivanjem empirijske utvrdiva utemeljenosti teorija o fonološkome prikazu, temeljnoj jedinici fonologije i prirodi i svojstvima glasovnih alternacija u jezicima i odnosu između fonetike i fonologije. Studenti će čitati izvorne znanstvene članke, raspravljati o njima i pokušati ih kritički ocijeniti.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Uvod:
  - Pierrehumbert, J. (2000) The phonetic grounding of phonology. Les Cahiers de l'ICP, Bulletin de la Communication Parlée, 5, 7-23.
  - Pierrehumbert, J., M.E. Beckman i D.R. Ladd (2000) "Conceptual foundations of phonology as a laboratory science". In: Noel Burton-Roberts, Phil Carr and Gerry Docherty (eds.) Phonological Knowledge: Its Nature and Status. Oxford: Oxford University Press.
  - Flemming, Edward (2001) Scalar and categorical phenomena in a unified model of phonetics and phonology. Phonology 18. 7-44.
  - Frequency effects:

- Bybee, J. (2001) *Phonology and Language Use*. Cambridge: Cambridge University Press. (fragments) ISBN-13: 9780521583749
- Pierrehumbert, J. (2001) "Stochastic phonology". *GLOT* 5 No.6, 1-13.
- Basic unit of study:
  - Jakobson, Roman, Gunnar Fant i Morris Halle (1963) *Preliminaries to speech analysis: The distinctive features and their correlates*. Cambridge: MIT Press.
  - Ladefoged, P. (1980) What are linguistic sounds made of? *Language* 56: 485-502.
  - Goldstein, L.M. i C. Fowler (2003) *Articulatory phonology: a phonology for public language use*. U: N.O. Schiller i A.S. Meyer (eds.), *Phonetics and Phonology in Language Comprehension and Production: Differences and Similarities*. Berlin: Mouton de Gruyter. ISBN 978-3-11-017872-2.
  - Ladefoged, Peter (2005) Features and parameters for different purposes. Paper presented at LSA, January 2005.
  - Boersma, Paul (1995) *Functional phonology (selected chapters)*. The Hague: Holland Academic Graphics. ISBN: 90-5569-054-6.
- Variation, inventories, sound change:
  - Stevens, Kenneth N., Samuel Jay Keyser i Haruko Kawasaki (1986) "Toward a Phonetic and Phonological Theory of Redundant Features." Pages 426-449 of: Joseph S. Perkell and Dennis H. Klatt (eds.) *Invariance and Variability in Speech Processes*. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates. ISBN: 0898595452.
  - Stevens, Kenneth N., and Samuel Jay Keyser (1989) Primary Features and their Enhancement in Consonants. *Language* 65 (1): 81-106.
  - Lindblom, B. (1990) Explaining phonetic variation: A sketch of the H & H theory. Pages 403-439 of: W.J. Hardcastle i A. Marchal (eds.) *Speech Production and Speech Modeling*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. ISBN 978-0-7923-0746-4.
  - Stevens, K.N. (1989) On the quantal nature of speech. *Journal of Phonetics* 17: 3-45.
  - Lindblom, Bjoern i Olle Engstrand (1989) In what sense is speech quantal? *Journal of Phonetics* 17: 107-121.
  - Liljencrants, Johan i Björn Lindblom (1972) Numerical simulation of vowel quality systems: the role of perceptual contrast". *Language* 48.4, 839-862.
  - Ohala, John J. (1981) The listener as a source of sound change. In: C.S.Masek, R.A.Hendrick and M.F.Miller (eds.) *Papers from the Parasession on Language and Behavior*. Chicago: Chicago Ling.Soc.178-203.

Mrežni izvori

- Peter Ladefoged's home page: <http://www.linguistics.ucla.edu/people/ladefoge/>
- International Phonetic Alphabet: <http://www2.arts.gla.ac.uk/IPA/ipachart.html>

Naziv kolegija: Teorijska fonologija
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Malgorzata E. Ćavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 8. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/4
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 9
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Ciljem je ovoga kolegija osposobiti studente za razumijevanje recentnih znanstvenih članaka s područja fonologije, za njihovo kritičko ocjenjivanje kao i da započnu vlastito istraživanje. Kroz kolegij će se studenti upoznati s modernim teorijama u fonološkoj analizi, kao što je geometrija obilježja, teorija optimalnosti te funkcionalna fonologija. Poseban će naglasak biti na kritičkoj procjeni podataka njihove analize te samostalnom radu studenata. Osobit će se naglasak staviti na raspravu i raznovrsne vježbe.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Goldsmith, John i Bernard Laks (2007) Generative phonology: its origins, its principles, and its successors.
<http://hum.uchicago.edu/~jagoldsm/Papers/GenerativePhonology.pdf>
- Goldsmith, John (1995) The Handbook of Phonological Theory. Chs.2, 4, 6-9, 19, 21, 31. Blackwell. ISBN: 0-631-20126-2
- Kager, Rene (1999) Optimality Theory. Cambridge: Cambridge University Press. Chs.1-4. ISBN: 0521589800

- Boersma, Paul (1995) Functional Phonology. Selected chapters. The Hague: Holland Academic Graphics. ISBN: 90-5569-054-6

Mrežni zvorii

- Peter Ladefoged's home page: <http://www.linguistics.ucla.edu/people/ladefoge/>
- International Phonetic Alphabet: <http://www2.arts.gla.ac.uk/IPA/ipachart.html>
- Interactive Sagittal Section: <http://www.chass.utoronto.ca/~danhall/phonetics/sammy>
- Linguistic Society of America: <http://lsadc.org/info/ling-faqs.cfm>
- Rutgers Optimality Archive: <http://roa.rutgers.edu/index.php3>

Naziv kolegija: Uvod u programiranje za lingviste
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Čavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. ili 8. ili 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 8
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Kolegij će studente upoznati s najznačajnijim algoritimima za simboličku i statističku jezičnu analizu, porabom npr. automata različite složenosti (poput metoda s konačnim brojem stanja, stogovnih automata) i dinamičkoga programiranja u npr. tabličnome ili unifikacijskom parsiranju. Za primjer će se implementirati: sustav za prepoznavanje jezika s pomoću n-toračnih modela, lematizacija s pomoću transduktora s konačnim brojem stanja, sintaktičko parsiranje s pomoću tabličnih parsera te klasifikacija dokumenata s pomoću n-toračnih modela i algoritama za ogrožđivanje.

Studente se poučava kako pretočiti apstraktne specifikacije algoritama u stvarni kod u nekome od programskih jezika te vrjednovati i poboljšati izvršavanje koda.

Sve će implementacije na predavanjima biti napisane u programskome jeziku Python, dok se studente potiče da sami rabe jezik koji im je samima najbliži (npr. C, C++, D, Perl, Scheme, Java) u zadaćama i seminarskim radovima.

Studenti stječu sposobnost prosuđivanja složenosti pojedinih jezičnih osobina, razlaganja složenih zadataka u logične i rješive podzadatke, sposobnost njihova formalna opisa i pretvaranja računalne metode primjerene tim jezičnim zadacima u formalni programski jezik. Po završetku kolegija studenti će biti sposobni samostalno rješavati zadatke koji se bave obradbom jezika i teksta.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	----------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Pilgrim, Mark (2004) Dive into Python. Apress. ISBN: 1590593561

<http://www.diveintopython.org/>

- Mertz, David (2003) Text Processing in Python. Addison-Wesley Professional. ISBN: 0321112547

<http://gnosis.cx/TPiP/>

Dopunska

- Lutz, Mark (2007) Learning Python. O'Reilly Media, Inc. ISBN: 0596513984

<http://www.rmi.net/~lutz/about-lp2e.html>

Mrežni izvori

- The Natural Language Toolkit:
<http://nltk.sourceforge.net/>
- Python tutorial:
<http://docs.python.org/tut/>
- Downey, Allen B. (2007) How to think like a (Python) programmer.
<http://www.greenteapress.com/thinkpython/>
- Allen Downey, Jeff Elkner and Chris Meyers (2004) How to think like a computer scientist: Learning with Python. Green Tea Press.
<http://www.greenteapress.com/thinkpython/thinkCSpy/>
- Statistical natural language processing and corpus-based computational linguistics: An annotated list of resources:
<http://www-nlp.stanford.edu/links/statnlp.html>

Naziv kolegija: Statistika za lingviste
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 8
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

U okviru ovoga kolegija daje se uvod u osnovne metode statističke analize koje se koriste u obradbi teksta i jezika, i to:

univarijatna analiza (deskriptivna statistika)

bivarijatna analiza (korelacije)

multivarijatna analiza (npr. regresijska analiza, klasterka analiza, "principle component analysis").

Sve će se metode analize primijeniti na obradbu govorenih i tekstovnih jezičnih podataka uporabom računalnih aplikacija poput jezika R, tabličnih kalkulatora kao što je MS Excel ili OpenOffice Spreadsheet.

Studenti će usvojiti temeljne postupke statističke analize i znati izabrati prikladnu metodu analize za određena pitanja i svrhu, kao i vještinu upotrebe uobičajenih računalnih pomagala za obavljanje vlastitih analiza jezičnih podataka.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Abney, Stephen (1996) Statistical methods and linguistics. In: Judith Klavans and Philip Resnik (eds.) The Balancing Act. MIT Press Cambridge, MA.
<http://www.sfs.uni-tuebingen.de/~abney/Papers.html>

- Goldsmith, John (2001) Probability for linguists. Msc. University of Chicago.
<http://hum.uchicago.edu/~jagoldsm/Webpage/index.html>
- Paolillo, John C.(2002) Analyzing Linguistic Variation: Statistical Models and Methods. CSLI Publications. ISBN: 1-57586-276-X
<http://ella.slis.indiana.edu/~paolillo/alv/>
- Manning, Christopher D. and Hinrich Schütze (1999) Foundations of statistical natural language processing. MIT Press. ISBN: 0262133601
<http://nlp.stanford.edu/fsnlp/>
- Jurafsky, Daniel and James H. Martin (2000) Speech and language processing: An introduction to natural language processing, computational linguistics and speech recognition. Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ. ISBN: 0-13-095069-6
<http://www.cs.colorado.edu/~martin/slp.html>
- Dalgaard, Peter (2002) Introductory Statistics with R. Springer. ISBN: 0-387-95475-9
<http://staff.pubhealth.ku.dk/~pd/ISwR.html>

Dopunska

- Crawley, Michael J. (2005) Statistics: An Introduction using R. John Wiley & Sons, Ltd. ISBN: 0-470-02297-3
<http://www3.imperial.ac.uk/naturalsciences/research/statisticsusingr>
- Verzani, John (2004) Using R for Introductory Statistics. Chapman & Hall. ISBN: 1584884509
<http://wiener.math.csi.cuny.edu/UsingR/>

Mrežni izvori

- R manuals: <http://cran.r-project.org/>
- CorpLing with R: <http://groups.google.com/group/corpling-with-r>
- Introduction to R from R Wiki:
<http://wiki.r-project.org/rwiki/doku.php?id=guides:stats-with-r:01intro-to-r>
- R Tutorial: <http://www.cyclismo.org/tutorial/R/>
- Statistical natural language processing and corpus-based computational linguistics: An annotated list of resources: <http://www-nlp.stanford.edu/links/statnlp.html>

Naziv kolegija: Jezične tehnologije
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 5
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Na ovome će se kolegiju će predstaviti širok raspon dostupnih jezičnih tehnologija, uključujući aplikacije i alate za procesiranje i analizu govora (npr. za prepoznavanje govora i sinteza govora), kao i pisanog jezika (npr. za označavanje vrsta riječi, sintaktičku analizu, stvaranje klastera i crpljenje informacija). Studenti će se upoznati s različitim vrstama računalnih alata i aplikacija i različitim domenama njihove primjene, uključujući i jezične tehnologije za:

- osobe s posebnim potrebama)
- učenje jezika
- automatsko procesiranje i analizu teksta
- strojno prevođenje
- sustave za razgovor čovjeka i stroja ili sučelja s podrškom za govor
- dokumentaciju jezika
- modeliranje i testiranje gramatika
- predstavljanje znanja
- pretraživanje informacija.

Kolegij će se usredotočiti na usvajanje i razumijevanje temeljnih tehnologija, njihovu primjenu u različitim stvarnim područjima i situacijama, uključujući i poslovne aplikacije, kao i njihovu upotrebu u lingvistici i srodnim područjima.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	-----------------------	-------------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
---------------	----------------------	-------------	---------------

Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad
---------	---	--------------	----------------

Literatura:

Obavezna

- Cole, Ronald [et al.] (1998) *Survey of the State of the Art in Human Language Technology*. Studies in Natural Language Processing. Cambridge University Press. ISBN: 0521592771

Dopunska

- Mitkov, Ruslan,(ed.) (2005) *The Oxford Handbook of Computational Linguistics*. Oxford University Press. ISBN: 019927634X
<http://pers-www.wlv.ac.uk/~le1825/handbook/index.htm>
- Tadić, Marko (2003) *Jezične tehnologije i hrvatski jezik*, Exlibris, Zagreb. ISBN 953-6310-19-8

Mrežni izvori

- Survey of the State of the Art in Human Language Technology:
<http://cslu.cse.ogi.edu/HLTsurvey/>
- Language Technology World: <http://www.lt-world.org/>

Naziv kolegija: Korpusna lingvistika Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar
----

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 5
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Ovaj će kolegij predstaviti teorijske i praktične aspekte korpusne lingvistike.

Studentima će biti predstavljene teorijske rasprave između lingvistike usmjerene prema podacima i empirijske lingvistike s jedne strane te teorijskoga deduktivnog razmatranja o jeziku s druge strane. Raspravljat će se o odnosima između istraživačkih metoda i ciljeva ovih različitih pogleda, s posebnim osvrtom na mogućnosti istraživanja temeljenih na korpusu kao istraživačkih instrumenata (alata) za teoriju jezične sposobnosti (u generativnoj lingvistici) kao i o deskriptivnim, funkcionalnim i empirijskim pristupima.

Praktičnim aspektima pristupat će se s raznih strana. Razmatrat će se uloga stvaranja korpusa i analize u različitim područjima lingvistike i jezika, ističući posebno povezanost s lingvističkim područjima (disciplinama) kao što su terenski rad, očuvanje i dokumentiranje jezika te jezične tehnologije kao i jeziku srodna područja npr. obrazovanje te sociolingvistička i psiholingvistička istraživanja, među inima.

Mogućnosti empirijskoga i teorijskoga istraživanja na temelju analize korpusa bit će razmatrana stvarnim korpusima, uključujući Brownov korpus, Penn Treebank, CHILDES korpus na različitim jezicima, kao i Hrvatski jezični korpus.

Kroz praktičnu nastavu studenti će biti upoznati s izradom uobičajenih alata za pretraživanje, izradu i analizu korpusa. Predstavit će se i formalizmi i tehnologije za označavanje korpusa, posebno eXtensible Markup Language (XML) i Text Encoding Initiative (TEI) specifikacije te ELAN za anotacije jezičnih podataka u multimedijiskome i zvučnome zapisu.

Studenti će naučiti kao se izrađuje vlastiti korpus koristeći takve tehnologije te kako provesti vlastite analize podataka.

Ovaj kolegij omogućuje studentima shvatiti teorijske ciljeve korpusne lingvistike, raditi s računalima i lingvističkim podacima u raznim formatima te izraditi lingvistički anotiranu zbirku audio, video i tekstovnih materijala i rječnike na temelju poznatih tehnologija i standarda.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	----------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- McEnery, Anthony (2006) Corpus-Based Language Studies: An Advanced Resource Book. Routledge. ISBN: 0415286239
- Biber, Douglas, Susan Conrad and Randi Reppen (1998) Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use. Cambridge University Press. ISBN: 0521499577

Dopunska

- Mitkov, Ruslan (2005) The Oxford Handbook of Computational Linguistics. Oxford University Press. ISBN: 019927634X
<http://pers-www.wlv.ac.uk/~le1825/handbook/index.htm>

Mrežni izvori

- Text Encoding Initiative (TEI): <http://www.tei-c.org/>
- Extensible Markup Language (XML): <http://www.w3.org/XML/>
- KWIC Concordance for Windows:
http://www.chs.nihon-u.ac.jp/eng_dpt/tukamoto/kwic_e.html
- WordSmith: <http://www.lexically.net/wordsmith/>
- Statistical natural language processing and corpus-based computational linguistics: An annotated list of resources: <http://www-nlp.stanford.edu/links/statnlp.html>

Naziv kolegija: Psiholingvistika**Ime nositelja kolegija: doc.dr. Damir Ćavar i doc.dr. Malgorzata E. Ćavar**

- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi:** 6
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski, njemački, poljski

Opis:

Ovaj je kolegij zamišljen kao pregled suvremenih istraživanja s područja psiholingvistike. Izlagat će se i razmatrati eksperimentalni dokazi iz usvajanja jezika, normalne jezične obradbe, jezičnoga ponašanja osoba s oštećenjima mozga, kao i modeli neuronskih mreža. Daje se pregled modela jezičnoga razumijevanja i produkcije od razine riječi do razine rečenice.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
---------------------	---------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:**Obavezna**

- D.W. Carroll, Psychology of Language. (5th edition 2007) Pacific Grove: Wadsworth Publishing. ISBN: 0495099694

Dopunska

- Cram101 Textbook Reviews: Outlines & Highlights for Psychology of Language by Carroll. ISBN: 1428816933

Mrežni izvori

- The Psychology of Language Page Links:
<http://www.psyc.memphis.edu:88/POL/POL.htm>

3.2.3. Opis izbornih kolegija s drugih Odjela Sveučilišta u Zadru

Naziv kolegija: Onomastika

Ime nositelja kolegija: prof.dr. Vladimir Skračić i mr. sc. Barbara Vodanović

- **Odjel:** Odjel za francuski jezik i književnost
- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 5
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, francuski

Opis:

Definicija onomastike. Mjesto onomastike unutar jezičnih disciplina osobito u odnosu na etimologiju i dijalektologiju. Glavna polja istraživanja: toponomastika, antroponomastika i imena koja ne pripadaju ni jednoj ni drugoj grani. Potpolja u antroponimiji, potpolja u toponimiji. Povijesni i suvremeni pristup onomastičkoj građi. Definicija onomastičkog znaka. Odnos toponomastike prema drugim znanostima, osobito povijesnim i geografskim. Metode istraživanja u antroponomastici i toponomastici. Osnovna terminologija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: Poznavanje širokog spektra pojmova iz lingvistike, geografije i povijesti. Specijalizirana znanja iz toponomastike i antroponomastike.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	----------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Skok, Petar (1950) Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima. Jadranski institut JAZU, Zagreb.
- Šimunović, Petar (1986) Istočnojadranska toponimija. Logos, Split.
- Peti, Mirko (1999) O tzv.sadržaju imena. Folia onomastica croatica VIII, Zagreb, 97-122.
- Frančić, Anđela (2002) Međimurska prezimena. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.
- Jakić-Cestarić, Vesna (1972) Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena. Radovi zavoda za povijesne znanosti u Zadru XIX, Zadar, 99-165.

Dopunska

- Baylon, C. i P. Fabre (1982) Les noms des lieux et de personnes, Nathan, Paris.
- Pellegrini, Giovan Battista (1990) Toponomastica italiana. Ulrico Hoepli, Milano.
- Skračić, Vladimir (1996) Toponimija vanjskog i srednjeg niza zadarskih otoka. Književni krug Split i Matica hrvatska, Split.
- Tekavčić, Pavao (1976) O kriterijima stratifikacije i regionalne diferencijacije jugoslavenskog romanstva u svjetlu toponomastike, Onomastica Jugoslavica VI, Zagreb, 35-56.
- Šimunović, Petar (1996) Hrvatska prezimena. Golden marketing, Zagreb.
- Bjelanović, Živko (1988) Antroponimija Bukovice. Književni krug Split, Split.

Naziv kolegija: Mišljenje i jezik
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Pavle Valerjev

- **Odjel:** Odjel za psihologiju
- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 + 1S
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 2
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Teme predavanja:

- Uvodno predavanje
- Reprezentacija znanja
- Pojmovi i kategorije
- Jezik: struktura jezika
- Govor i slušanje
- Pisanje i čitanje
- Deduktivno rasuđivanje 1 KOLOKVIJ
- Deduktivno rasuđivanje 2
- Induktivno i analogno rasuđivanje
- Prosuđivanje i donošenje odluka
- Rješavanje problema 1
- Rješavanje problema 2
- Svijest KOLOKVIJ
- Termin za nadoknađivanje i ponavljanje

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
---------------------	----------------------	----------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
----------------------	-----------------------------	------	---------------

Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad
---------	---	--------------	----------------

Literatura:

Obavezna

- Best, John B.(1995) Cognitive Psychology. 5th edition. Minneapolis: West Publishing Company. ISBN: 0470002328
- Kellogg, Ronald T.(2002) Cognitive Psychology. 2nd edition. London: SAGE Publications. ISBN: 0761921303
- Sternberg, Robert J.(2006) Kognitivna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap. ISBN: 953-191-262-9

Dopunska

- Eysenck, Michael W. and Mark Y. Keane (2000) Cognitive Psychology: A Student's Handbook. 4th edition. Taylor & Francis Group. ISBN: 0863775519
- Osherson, Daniel N.and Edward E. Smith (1990) Thinking: An Invitation to Cognitive Science, Vol. 3. MIT Press. ISBN: 0262650355
- Gleitman, Lila R. and Mark Liberman (1995) An Invitation to Cognitive Science. 2nd Edition: Vol. 1: Language. MIT Press. ISBN: 0262650444

Naziv kolegija: Uvod u umjetnu inteligenciju i kognitivno modeliranje
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Pavle Valerjev

- **Odjel:** Odjel za psihologiju
- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 + 1V
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 2
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Ovaj je kolegij podijeljen u dvije veće cjeline: umjetnu inteligenciju, te njezinu užu primjenu u kognitivnoj znanosti koju nazivamo kognitivno modeliranje. Kolegij predstavlja izbor odabranih poglavlja najprikladnijih za jednosemestralno proučavanje načina funkcioniranja umjetnih inteligentnih sustava i kognitivnih modela.

Nakon položenog kolegija student bi trebao biti sposoban lako se uputiti u uže područje kognitivnog modeliranja i uz pretpostavku savladati odgovarajuće računalne vještine i sam izrađivati vlastite jednostavnije računalne modele.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Russell, S. i P. Norvig (2002) *Artificial Intelligence: A Modern Approach*. 2nd edition.

Englewood Cliffs: Prentice Hall.

Dopunska

- Jackson, P. C. (1985) *Introduction to Artificial Intelligence*: Second, Enlarged Edition.
- Myung, J., J. R. Busemeyer i M. A. Pitt (2003) *Cognitive Modeling*. SAGE Publications.
- Polk, T. A. i C. M. Seifert (2002) *Cognitive Modeling*. Cambridge, MA: A Bradford Book.

Naziv kolegija: Leksikologija
Ime nositelja kolegija: prof.dr. Vjekoslav Čosić

- **Odjel:** Odjel za francuski jezik i književnost
- **Godina/Semestar:** 4. / 7. - 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 3
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, francuski

Opis:

Raznolikost podrijetla francuskoga rječničkog blaga: latinski, grčki, galski, talijanski, engleski, španjolski, itd. Tvorba riječi: derivacija, slaženice, neologizmi. Semantičke relacije: polisemija, sinonimija, homonimija, antonimija. Registri jezika: književni, familijarni, pučki, vulgarni. Sociolingvistički vid rječnika: argot, žargon i različiti sociolekti. Sluša se sa studentima francuskog jezika i književnosti. Seminarski rad i pismeni ispit.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	----------------------	-----------------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Mitterand, Henri (1968) Les mots français, PUF. ISBN: B0000DOQL7
- Matoré, Georges (1953) La méthode en lexicologie, Paris: Didier.
- Guiraud, Pierre (1967) Structure étymologique du lexique français, Larousse.
- Rey, Alain (1970) La lexicologie (choix des textes), Klincksieck. ISBN: 2252021985

- Guilbert, Louis (1975) La créativité lexicale, Paris, Larousse. ISBN: 2030703400
- Picoche, Jacqueline (1977) Précis de lexicologie française, Paris, Nathan.
ISBN: 209190547X

Naziv kolegija: Etnojezični dodiri na prostoru Hrvatske i Europe
Ime nositelja kolegija: prof.dr. Dunja Brozović Rončević i doc.dr. Nikola Vuletić

- **Odjel:** Odjel za etnologiju i antropologiju
- **Godina/Semestar:** 4. / 7. ili 8. ili 5. / 9.
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2
- **Ukupno dana terenske nastave:** 0
- **ECTS bodovi** (koeficijent opterećenja studenta): 4
- **Mogućnost izvođenja nastave na jezicima:** hrvatski, engleski

Opis:

Kolegij je usmjeren na problem identiteta i etnojezične raznolikosti u Europi. Osobita se pozornost posvećuje problemima jezičnih dodira, pitanju manjina, manjinskih enklava, manjinskoj politici u pojedinim europskim državama te odnosu manjina i većinskoga naroda. Obrađivat će se etnojezični dodiri i prožimanja na pojedinim odabranim područjima, a osobita će se pozornost posvetiti manjinama u Hrvatskoj i hrvatskim manjinama u europskim državama. Obrađivat će se i problem višejezičnosti u okvirima europskih integracija te status jezika u Europskoj uniji.

Nastavne teme:

- Temelji i razine identiteta (jezik, kultura, vjera, socijalno okruženje, povijesni i politički aspekti)
- Odnos pojedinca i zajednice, manjinski kulturni i jezični identitet
- Jezik i etničke grupe, jezik i nacija, prestižni jezici, standardizacija jezika
- Nacionalne države, odnos prema manjinama i manjinskim jezicima (pravni status, obrazovanje)
- Manjine u Hrvatskoj (albanska, bošnjačka, crnogorska, češka, mađarska, njemačka, rusinska, srpska, talijanska ...)
- Sukobi i tolerancija, prihvaćanje različitosti u suvremenoj Europi
- Jezični otoci na europskom prostoru, dvojezičnost i višejezičnost
- Višejezičnost u Europskoj uniji, jezična politika i europske integracije
- Odabrani primjeri (Istra, Dalmacija, Baltik, Skandinavija, židovske zajednice, albanske zajednice...)

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Cilj je ovoga predmeta uočavanje etnojezične raznolikosti na kojima se temelji negdašnja i današnja Europa. Studenti će u seminarskim radovima obrađivati i javno izlagati pojedine teme koje će biti odabrane sukladno njihovim interesima. Od studenata se očekuju vlastita istraživanja, te aktivno sudjelovanje u diskusijama o odabranim temama.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
------------	--------	---------	-----------

Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedia

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
---------------------	----------------------	-----------------------	------	---------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Matasović, Ranko (2005) Jezična raznolikost svijeta. Zagreb: Algoritam.
- Etničnost, nacija, identitet, Institut za migracije i narodnosti, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb.
- Fishman, Joshua (1999) Handbook of Language and Ethnic Identity, Oxford University Press. (odabrana poglavlja)
- Grbić, Jadranka (1994) Identitet, jezik i razvoj. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.

Dopunska

- Anderson, B. (1990) Nacija: zamišljena zajednica . Zagreb: Školska knjiga.
- Barbour, Stephen i Cathie Carmichael (eds.). (2000) Language and nationalism in Europe. New York: Oxford University Press.
- Čačić-Kumpres, Jadranka (1999) Kultura, etničnost, identitet, Institut za migracije i narodnosti, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb.
- Heršak, Emil (1998) Leksikon migracijskog i etničkog nazivlja, Institut za migracije i narodnosti, Školska knjiga, Zagreb.
- Katičić, Radoslav (1986) Novi jezikoslovni ogledi. Zagreb: Školska knjiga.
- Milardović, Anđelko i Aleksandar Vukić (1988) Manjine u Evropi. Zagreb: Institut za migracije i narodnosti.
- Nelde, P.H. (1982) Sprache und Sprachkonflikt, Wiesbaden.
- Nichols, J. (1992) Linguistic Diversity in Space and Time, Chicago.
- Price, Glanville (ed.) (2000) Encyclopedia of the Languages of Europe, Oxford.
- Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens (2002) Band X. Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens (Hrsg. Miloš Okuka), Klagenfurt.

Naziv kolegija: Dalmatski
Ime nositelja kolegija: doc.dr. Nikola Vuletić

- Odjel: Odjel za francuski jezik i književnost
- Godina/Semestar: 4. / 7. ili 8. ili 5. / 9.
- Status kolegija: izborni
- Uvjet upisa kolegija:
- Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno: 15/4
- Ukupno dana terenske nastave: 3
- ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta): 8
- Mogućnost izvođenja nastave na jezicima: hrvatski

Opis:

1. Romanizacija Dalmacije. - 2. Pitanje jedinstva istočnojadranskog vulgarnog latiniteta. - 3. Metode proučavanja dalmatskog. - 4. Dalmatski dijalekti: tipološka karakterizacija - 5. Uvjeti izumiranja dalmatskog. - 6. Odnos dalmatskog s istriotskim, furlanskim, romanjolskim, abruceškim i puljiškim dijalektima. - 7. Dalmatski prežici u hrvatskoj toponimiji i leksiku tradicionalnih djelatnosti na Jadranu.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja:

Predavanja	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija	Internet	Multimedija

Obveze studenata:

Usmeni ispit	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
--------------	---------------	----------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata:

Pismeni ispit	Usmeni ispit (A,B,J)	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura:

Obavezna

- Muljačić, Ž., *Das Dalmatische. Studien zur einen untergegangenen Sprache*, Böhlau Verlag, Köln/Weimar/Wien, 2000
- Skok, P., *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima I-II*, Jadranski institut JAZU, Zagreb, 1950
- Tekavčić, P., *Sul vocalismo neolatino autoctono nelle coste orientali dell' Adriatico*, BALM 13-15,

Firenze, 1971-73, str. 57-92.

Dopunska

- Bartoli, M. B., *Il dalmatico*, Istituto della Enciclopedia Italiana, Roma, 2000 (prijevod Bartolijevog djela *Das Dalmatische*, A. Hölder, Wien, 1906)
- Muljačić, Ž. , Dalmatski elementi u mletački pisanim dubrovačkim dokumentima 14. st. , JAZU, Zagreb, 1962 (separat: str. 237-380)
- Vinja, V. Jadranske etimologije. Dopune Skokovu etimologijskom rječniku I – III, HAZU / Školska knjiga, Zagreb, 1998. – 2002.

NAZIV KOLEGIJA: Psihosistematika jezika

IME NOSITELJA KOLEGIJA: prof. dr. Vjekoslav Čosić i dr. Tomislav Frleta

- ODJEL: Odjel za francuski jezik i književnost
- STUDIJSKI PROGRAM: Diplomski studij francuskog jezika i književnosti za nastavnike
- GODINA/semestar: 2009/2010 / ljetni
- Status kolegija: izborni
- Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz..)
- Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno: 14 / 2
- (Ukupno dana terenske nastave):
- ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta): 3
- Razvijanje općih i specifičnih kompetencija: Primjena psihosistematičkog pristupa problematici «riječi» i vremena.

Opis/sadržaj kolegija

Život i djelo Gustavea Guillaumea, tvorca psihosistematike jezika. Etape razvitka teorije: od problematike (*Problème de l'article et sa solution dans la langue française*) do sistematike (*Temps et Verbe, Langage et Science du Langage*). Teorija člana u francuskom jeziku. Glagolski sustav u francuskom, latinskom i grčkom. Teorija riječi i jezičnog znaka. Predavanja na Ecole de Hautes Etudes (*Leçons de linguistique*). Guillaume u francuskoj lingvističkoj tradiciji: Saussure-Meillet-Guillaume. Guillaumeova lingvistička škola. Izlaganje u seminaru i usmeni ispit.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJ A	VJEŽBE	SEMINAR	PRAKTIKUM
SAMOSTALN O ISTRAŽIVANJ E	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE
RADIONICE	DISKUSIJA	INTERNET	MULTIMEDIJA

Obveze studenata

USMENI ISPIT	PISMENI ISPIT	SEMINARSK I RAD	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI
-----------------	------------------	--------------------	------	--------------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit	usmeni ispit (A,B,J)	esej	praktični rad
projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	istraživanje	seminarski rad

Literatura

Obvezna: M. Wilmet, *Gustave Guillaume et son école linguistique*, Paris, Nathan, 1972.

G. Guillaume, *Principi teorijske lingvistike*, Zagreb, Globus, 1988.

F. Tollis, *La parole et le sens: Le guillaumisme et l'approche contemporaine du langage*, Paris, Armand Colin, 1991.

Priručnici: A. Boone - A. Joly, *Glossaire de la systématique du langage*, Paris, L'Harmattan, 2004.

G. Guillaume, *Langage et Sciences du Langage*, Paris, Nizet, 1964.

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveza studenata

Uvjeti upisa u sljedeći semestar su navedeni u Pravilniku za studiranje. Daljni uvjeti su da studenti moraju odslušati i položiti obvezne kolegije diplomskog programa iz lingvistike u prvoj godini studija.

3.4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija

Studenti mogu izabrati kolegije navedene u poglavlju 2.2. i 3.1.

Dodatno studentima mentori savjetuju koje predmete mogu upisati, prema ponudi Sveučilišta u Zadru, kada bude moguć uvid u programe diplomskih studija. Prvenstveno se preporučuju kolegiji vezani uz jezike, jezikoslovlje, psiholingvistiku, informacijske znanosti, empirijsku i računalnu metodologiju istraživanja.

3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

Kolegij	Jezici
Opća fonetika i fonologija	engleski, njemački, poljski
Morfologija	engleski
Semantika	francuski
Sintaksa	engleski, njemački, poljski
Leksikologija i leksikografija	engleski
Lingvistička antropologija	engleski
Analiza govora	engleski, njemački, poljski
Empirijska fonologija	engleski, njemački, poljski
Teorijska fonologija	engleski, njemački, poljski
Uvod u programiranje za lingviste	engleski, njemački
Statistika za lingviste	engleski, njemački
Jezične tehnologije	engleski, njemački, poljski
Korpusna lingvistika	engleski, njemački, poljski
Psiholingvistika	engleski, njemački
Onomastika	francuski
Mišljenje i jezik	engleski
Uvod u umjetnu inteligenciju i kognitivno modeliranje	engleski
Etnojezični dodiri na prostoru Hrvatske i Europe	engleski
Psihosistematika jezika	francuski

3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova - pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima

Izborne predmete student može birati od prvog semestra dalje.

Izborne predmete studenti biraju slijedom vlastitog zanimanja i odabranog područja, a u

dogovoru i s odobrenjem mentora.

Izborne predmete student u načelu može birati iz ponude izbornih predmeta ovoga diplomskog studija.

Student može birati iz ponude izbornih predmeta drugih diplomskih studija na Sveučilištu u Zadru koje Vijeće diplomskog studija odobri. Vijeće diplomskog studija donosit će odluku o broju ECTS bodova koji će se studentu priznati i to na osnovi uvida u sadržaj i metode odabranog predmeta i praksu vrednovanja ECTS boda na diplomskom studiju lingvistike.

3.7. Način završetka studija

a) Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme diplomskog odnosno magistarskog rada

Za predaju diplomskog odnosno magistarskog rada na dvogodišnjem studiju za stjecanje akademskog naziva magistra lingvistike, student mora skupiti najmanje 105 ECTS bodova (30 bodova nosi diplomski, odnosno magistarski rad) na diplomskim studijama lingvistike, od kojih 29 ECTS bodova moraju biti iz obveznih kolegija.

Tema za diplomski rad student izabere u dogovoru sa mentorom. Temu odobrava Vijeće diplomskog studija.

b) Završetak studija

Navedeno u Pravilniku o studiranju.

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

Navedeno u Pravilniku o studiranju.

4. Uvjeti izvođenja studija

4.1. Mjesta izvođenja studijskoga programa

Nastava će se održavati u predavaonicama Sveučilišta u Zadru (Odjela za lingvistiku u osnivanju). Terenska nastava održavat će se u suradnji sa suradnicima i djelatnicima Centra za jadranska onomastička istraživanja, Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Odjela za psihologiju i Odjela za etnologiju i kulturnu antropologiju Sveučilišta u Zadru.

4.2. Podaci o prostoru i opremi predviđenima za izvođenje studija

Sveučilište u Zadru uredilo je prostor za izvođenje nastave i računalne učionice, koje

zadovoljavaju potrebe interdisciplinarnog diplomskog studija Lingvistike.

4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju nastave pri pokretanju studija